

DECYZJA DRR-WLKD.730.32.2017.EN
PREZESA URZĘDU TRANSPORTU KOLEJOWEGO

z dnia 1 marca 2018 r.

dla POZ BRUK sp. z o.o. sp. j. umarzająca postępowanie administracyjne w sprawie zatwierdzenia cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i opłat dodatkowych na rozkład jazdy pociągów 2017/2018.

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.), zwanej dalej: „k.p.a.”, oraz art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2117 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o transporcie kolejowym”, mając na uwadze pismo zarządcy infrastruktury kolejowej – POZ BRUK sp. z o.o. sp. j., zwanego dalej również „Zarządcą”, z 1 grudnia 2017 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego – 1 grudnia 2017 r.) zawierające cennik stawki jednostkowej opłaty podstawowej i opłat dodatkowych za dostęp i korzystanie przez przewoźników kolejowych z infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm zarządzanej przez POZ BRUK sp. z o.o. sp. j. w miejscowości Kobylnica i Swarzędz na okres obowiązywania rozkładu jazdy 2017/2018, uzupełnione pismem z 17 stycznia 2018 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego – 22 stycznia 2018 r.) oraz pismem z 8 lutego 2018 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego – 14 lutego 2018 r.)

UMARZAM W CAŁOŚCI

postępowanie administracyjne w przedmiocie zatwierdzenia cennika przedłożonego Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego przez POZ BRUK sp. z o.o. sp. j. w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i opłat dodatkowych na rozkład jazdy pociągów 2017/2018.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Pismem z 1 grudnia 2017 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego -1 grudnia 2017 r.) Zarządca przedłożył Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Prezesem UTK”, pismo zatytułowane jako *Cennik stawek jednostkowych opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm zarządzanej przez POZ BRUK sp. z o.o. sp. jawna.*

Pismem z 11 stycznia 2018 r. nr DRR-WLKD.730.32.2017.2.PW Prezes UTK wezwał Zarządcę do udzielenia informacji, czy cennik przedstawiony przez Zarządcę należy traktować jako wniosek, o którym mowa w art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym, tj. wniosek o zatwierdzenie projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej na rozkład jazdy pociągów 2017/2018. Jednocześnie Prezes UTK wskazał, że jeżeli ww. wniosek należy traktować jako wniosek, o którym mowa w art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym, Zarządca zobowiązany jest do przedłożenia następujących informacji i dokumentów: projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej, obejmującego kalkulację wysokości zastosowanych stawek cząstkowych i współczynników, jak również informacji o planie działalności gospodarczej Zarządcy na 2017 r. i 2018 r., polityki rachunkowości, planu kont oraz szczegółowego opisu (charakterystyki) planu kont Zarządcy, rachunku zysków i strat za 2016 r. oraz przychody i koszty za 2016 r.

Pismem z 17 stycznia 2018 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego – 22 stycznia 2018 r.), Zarządca poinformował Prezesa UTK, że przedłożonego cennika nie należy traktować jako wniosku wymagającego zatwierdzenia w drodze decyzji projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej, o którym mowa w art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym.

Powyższe zostało powtórzone w piśmie Zarządcy z 8 lutego 2018 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego – 14 lutego 2018 r.). Zarządca poinformował jednocześnie, że posiada wyłącznie obiekty infrastruktury usługowej, dla których stawki zostały określone na podstawie art. 36a ustawy o transporcie kolejowym.

Na potrzeby niniejszego postępowania administracyjnego został zgromadzony następujący materiał dowodowy:

- 1) pismo Zarządcy z 1 grudnia 2017 r.;

- 2) informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców pobrana na podstawie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 700, z późn. zm.) – wygenerowana 21 lutego 2018 r.;
- 3) pismo Zarządcy z 17 stycznia 2018 r.;
- 4) pismo Zarządcy z 8 lutego 2018 r.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UTK zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 33 ust 13 ustawy o transporcie kolejowym, Zarządca opracowuje projekt cennika określającego: opłatę za obsługę wniosku o przydzielenie zdolności przepustowej, sposób ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej na podstawie stawek cząstkowych i współczynników korygujących wraz z określeniem ich wartości, sposób ustalania stawki jednostkowej opłaty manewrowej, sposób ustalania opłat rezerwacyjnych, sposób ustalania opłat za postój pojazdów kolejowych, inne opłaty, albo sposób ich ustalania.

W myśl art. 33 ust 14 ustawy o transporcie kolejowym, projekt cennika, o którym mowa w ust. 13, zarządca, niezwłocznie po jego opracowaniu, umieszcza w regulaminie sieci oraz, nie później niż w terminie 9 miesięcy przed rozpoczęciem okresu obowiązywania rocznego rozkładu jazdy pociągów, przedkłada do zatwierdzenia Prezesowi UTK w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej obejmującego kalkulację wysokości zastosowanych stawek cząstkowych i współczynników.

Zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym, do postępowania przed Prezesem UTK stosuje się, z zastrzeżeniem art. 13b ust. 2 i 3, przepisy k.p.a.

Podstawowym celem postępowania administracyjnego jest załatwienie sprawy przez wydanie decyzji rozstrzygającej ją co do istoty, a więc skonkretyzowanie praw i obowiązków stron na podstawie obowiązującego stanu prawnego. Dopiero niemożność orzekania o istocie sprawy pozwala na umorzenie postępowania. (Z. Janowicz, Kodeks postępowania administracyjnego. Ustawa o Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Komentarz).

W tym kontekście należy podnieść, że instytucja umorzenia postępowania administracyjnego została uregulowana w art. 105 k.p.a., który stanowi, że organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części (§1) oraz, że organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym (§2).

Powołany wyżej przepis ustanawia *dwie ogólne reguły umarzania postępowania administracyjnego, pierwszą – dotyczącą działania organu administracyjnego ex officio (§ 1) oraz drugą – dopuszczającą stosowanie zasady względnej dyspozycyjności (§ 2). Umorzenie postępowania na podstawie art. 105 § 1 jest obligatoryjne, a na podstawie art. 105 § 2 jest fakultatywne jako pozostawione ograniczonemu uznaniu organu administracyjnego.* (Kodeks Postępowania Administracyjnego. Komentarz B. Adamiak 2017, wyd. 15).

Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a., to brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ administracji państwowej jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Sprawa administracyjna jest więc konsekwencją istnienia stosunku administracyjnoprawnego, a więc takiej sytuacji prawnej, w której strona ma prawo żądać od organu administracyjnego skonkretyzowania jej indywidualnych uprawnień wynikających z prawa materialnego. Brak któregoś z elementów tego stosunku materialnoprawnego, stanowi o bezprzedmiotowości postępowania (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego, zwanego dalej „NSA”, w Warszawie z 26 marca 1998 r., sygn. akt II SA 70/98).

Podobnie wskazuje J. Borkowski (w: B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2006) *bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego zachodzi wówczas, gdy w jego toku wystąpi brak chociażby jednego z podstawowych elementów stosunku administracyjnego tj. przedmiotu, podmiotu bądź podstawy prawnej.*

NSA w wyroku z 24 kwietnia 2003 r., sygn. akt II SA 2225/01 wskazał, że taki brak skutkuje tym, iż *nie można załatwić sprawy przez rozstrzygnięcie jej co do istoty.* Bezprzedmiotowość postępowania wyrażona zostaje przez *orzeczenie formalne, kończące postępowanie bez jego merytorycznego rozstrzygnięcia.*

W toku niniejszego postępowania zaistniała podstawa do umorzenia postępowania, bowiem Zarządca pismem z 17 stycznia 2018 r. oraz z 8 lutego 2018 r. jednoznacznie wskazał, że przedłożonego przez POZ BRUK sp. z o.o. sp. j. cennika, nie należy traktować jako wniosku wymagającego zatwierdzenia w drodze decyzji projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej, zgodnie z art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym.

Wycofanie żądania o wszczęcie postępowania administracyjnego jest z kolei równoznaczne z brakiem żądania uprawnionego podmiotu do rozpoznania konkretnej sprawy administracyjnej, co oznacza, że przedmiot postępowania, oznaczony we wniosku, przestaje istnieć. Inaczej rzecz ujmując, z chwilą wycofania wniosku odpada jeden z koniecznych elementów sprawy administracyjnej (przedmiot), co obliguje organ do umorzenia postępowania na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.

Powyższe stanowisko Prezesa UTK jest spójne z treścią wyroku NSA z 9 marca 2012 r. sygn. akt I OSK 394/11, zgodnie z którym *cofnięcie wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego jest równoznaczne z brakiem żądania uprawnionego podmiotu do rozpoznania konkretnej sprawy administracyjnej, co oznacza, że przedmiot postępowania, oznaczony we wniosku, przestaje istnieć. Inaczej rzecz ujmując, z chwilą cofnięcia wniosku odpada jeden z koniecznych elementów sprawy administracyjnej (przedmiot), co obliguje organ do umorzenia postępowania (tzw. obiektywna konieczność umorzenia postępowania) na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. Nie mają przy tym znaczenia przyczyny dla jakich doszło do cofnięcia wniosku.*

Podobnie w wyroku z 4 lutego 2011 r., sygn. akt II OSK 246/10, NSA wyraził stanowisko zgodnie z którym *w przypadku, gdy postępowanie administracyjne może być wszczęte tylko na wniosek strony, cofnięcie wniosku przez jedynego wnioskodawcę lub wszystkich wnioskodawców oznacza, że przestaje istnieć przedmiot postępowania administracyjnego, ponieważ brak jest żądania uprawnionego podmiotu konkretyzacji jego praw lub obowiązków w określonych okolicznościach faktycznych. W takiej sytuacji organ administracji publicznej traci kompetencje do dalszego prowadzenia postępowania i wydania decyzji rozstrzygającej sprawę co do istoty wbrew woli wnioskodawcy, powinien więc umorzyć postępowanie na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.*

Wobec powyższego uznać należy, że odstąpienie Zarządcy od żądania rozstrzygnięcia sprawy co do istoty w drodze decyzji administracyjnej, czyni dalsze postępowanie bezprzedmiotowym. Skuteczne odwołanie żądania powoduje więc, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 105 § 1 k.p.a., uzasadniające umorzenie niniejszego postępowania.

Należy także stwierdzić, że w przypadku zaistnienia bezprzedmiotowości postępowania, o którym stanowi przepis art. 105 § 1 k.p.a., organ administracji publicznej prowadzący postępowanie jest zobligowany do umorzenia postępowania, o czym świadczy literalne brzmienie tej normy – *organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania w całości albo w części.*

Umorzenie obligatoryjne postępowania administracyjnego wiąże się z tzw. obiektywną bezprzedmiotowością postępowania administracyjnego. Ze względu na czynnik obiektywny, umorzenie postępowania administracyjnego nie jest uzależnione od woli orzekającego organu administracji publicznej, lecz od spełnienia się obiektywnie istniejącej jakiegokolwiek przyczyny bezprzedmiotowości, której istnienie taki organ musi stwierdzić i wykazać w decyzji o umorzeniu postępowania, wydanej w ramach art. 105 § 1 k.p.a. (M. Wolanin, Bezprzedmiotowość a bezzasadność roszczenia o zwrot nieruchomości wywłaszczonej, PS 2000).

Mając powyższe na uwadze, Prezes UTK podjął decyzję jak w sentencji.

POUCZENIE

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Prezesa UTK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia jej decyzji. Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa UTK.

Wpis od skargi wynosi 200 zł (słownie: *dwieście złotych*) i uiszczany jest gotówką do kasy sądu administracyjnego lub na rachunek bankowy tego sądu (art. 15 w związku z art. 127 § 3 w związku z art. 129 § 2 k.p.a. w związku z art. 3 § 2 pkt 1 oraz art. 13 § 2, art. 52 § 1 i § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1369 z późn. zm.), zwanej dalej „p.p.s.a.”) w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.). Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o prawo pomocy, obejmujące zwolnienie strony od kosztów sądowych oraz bezpłatne ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika, na zasadach określonych w art. 239-262 p.p.s.a.

Strona zadowolona z decyzji może złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się uprawnienia do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, skutkujące prawomocnością decyzji. Złożenie oświadczenia następuje na zasadach ogólnych przewidzianych dla wniesienia podania, określonych w art. 63 § 1 k.p.a.

Z up. Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego *Alicja Kozłowska*